

ΤΑ ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Δρ Χριστίνα Μπέστα
Γενική Διευθύντρια ΕΘΑΑΕ

Πανεπιστήμιο Πειραιώς – 25 Σεπτεμβρίου 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Οι εξελίξεις που σηματοδοτούν αλλαγές στη διασφάλιση ποιότητας:
- Το Πρότυπο Ποιότητας του Ε.Σ.Δ.Π
- Τα Πρότυπα Ποιότητας ΠΜΣ και ΠΔΣ
- Τα βασικά ορόσημα
- Το πλαίσιο της επόμενης χρηματοδότησης της ΜΟΔΙΠ

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ (1/3)

Νέο θεσμικό πλαίσιο για τα ΑΕΙ (ν. 4957/2022)

- Νέες κατηγορίες προγραμμάτων σπουδών,
- Νέα διαδικασία έγκρισης/κατάργησης ΠΣ,
- Σαφής δομή και ρόλος ΜΟΔΙΠ,
- Έμφαση στη στρατηγική και τον προγραμματισμό,
- Ισχυρό εσωτερικό κανονιστικό πλαίσιο

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ (2/3)

Τα ευρήματα των πιστοποιήσεων και οι βασικότερες αδυναμίες:

- Στη σύνδεση μεταξύ στρατηγικής, πολιτικής ποιότητας & στοχοθεσίας
- Στην οργάνωση και στελέχωση της ΜΟΔΙΠ και την εσωτερική επικοινωνία της με τις ακαδημαϊκές μονάδες
- Στην αποτελεσματική εφαρμογή της εσωτερικής αξιολόγησης
- Στις σχέσεις του Ιδρύματος με τους εξωτερικούς φορείς

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ (3/3)

Οι εξελίξεις στον ΕΧΑΕ και η ευρωπαϊκή εμπειρία στη διασφάλιση ποιότητας:

- Κοινά προγράμματα σπουδών,
- Ευρωπαϊκά πανεπιστήμια,
- Πιστοποίηση και αναγνώριση προσόντων

ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ

- Νέα πρότυπα: ΠΔΣ
- Επικαιροποιημένα Πρότυπα: ΕΣΔΠ, ΠΠΣ
- Επικαιροποιημένη Στρατηγική του Ιδρύματος
- Επιχειρησιακή ικανότητα της ΜΟΔΙΠ

ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΣΔΠ

1. Στρατηγική, πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας του ιδρύματος

Περιλαμβάνεται η στρατηγική διασφάλισης ποιότητας

Τα ΑΕΙ θα πρέπει να αναπτύσσουν στρατηγική για την προσεχή τετραετία, στο πλαίσιο της οποίας περιλαμβάνεται η στρατηγική για τη διασφάλιση ποιότητας.

Η στρατηγική για την ποιότητα εξειδικεύεται με την πολιτική ποιότητας, η οποία θέτει τις αρχές λειτουργίας του ΕΣΔΠ και στοχεύει στη συνεχή βελτίωση του συστήματος.

Η πολιτική ποιότητας εξειδικεύεται με ετήσια στοχοθεσία ποιότητας, η οποία καλύπτει όλες τις πλευρές και διαστάσεις της λειτουργίας και των δραστηριοτήτων του ιδρύματος.

1. Στρατηγική, πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας του ιδρύματος

Στρατηγική τετραετίας: Περιλαμβάνεται η στρατηγική για τη διασφάλιση ποιότητας

- Συντάσσεται μετά από ανάλυση των σχετικών παραμέτρων, δεδομένων και δεικτών της υφιστάμενης κατάστασης.
- Εξειδικεύεται με την πολιτική και τη στοχοθεσία ποιότητας
- Καλύπτει όλες τις πλευρές και διαστάσεις της λειτουργίας και των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος.
- Επικοινωνείται μεταξύ των εσωτερικών ενδιαφερομένων μερών, τα οποία αναλαμβάνουν ρόλους
- Επικοινωνείται στους εξωτερικούς φορείς, οι οποίοι διατυπώνουν γνώμη.

2. Προγραμματισμός και κατανομή πόρων

Περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις της προγραμματικής συμφωνίας

Τα ΑΕΙ θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή χρηματοδότηση, ανθρώπινο δυναμικό, υποδομές, υπηρεσίες και συστήματα για την κάλυψη των αναγκών της εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας και των εν γένει ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων.

Οι ανωτέρω πόροι προγραμματίζονται με ορίζοντα τετραετίας και συνδέονται με τη στρατηγική, και κατανέμονται με ορθολογικό τρόπο και διαδικασίες.

Η διαχείριση και παρακολούθησή τους πραγματοποιείται μέσω πληροφοριακών συστημάτων.

2. Προγραμματισμός και κατανομή πόρων

Επιχειρησιακός προγραμματισμός τετραετίας: Περιλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες των πόρων: χρηματοδότηση, ανθρώπινοι πόροι, υποδομές, υπηρεσίες

- Η εσωτερική κατανομή γίνεται με σαφώς καθορισμένους κανόνες και κριτήρια
- Ο προγραμματισμός και η παρακολούθησή τους γίνεται με πληροφοριακό σύστημα
- Καλύπτει όλες τις πλευρές και διαστάσεις της λειτουργίας και των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος
- Εσωτερική αξιολόγηση των πόρων από τη ΜΟΔΙΠ βάσει των δεικτών του ΟΠΕΣΠ

3. Δομή, οργάνωση και λειτουργία του ΕΣΔΠ

Επικαιροποιημένο ΦΕΚ και Εγχειρίδιο Ποιότητας

Τεκμηριωμένη επιχειρησιακή ικανότητα της ΜΟΔΙΠ

Το ΕΣΔΠ περιλαμβάνει όλες τις κατάλληλες διεργασίες και διαδικασίες για τη συμμόρφωση στις απαιτήσεις ποιότητας του συνόλου των ακαδημαϊκών δομών, δραστηριοτήτων και υπηρεσιών της Διοίκησης του ΑΕΙ.

Η ΜΟΔΙΠ είναι η αρμόδια μονάδα για την οργάνωση και λειτουργία του ΕΣΔΠ.

Η ΜΟΔΙΠ διαθέτει τη λειτουργική ανεξαρτησία και επιχειρησιακή ικανότητα που απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΣΔΠ.

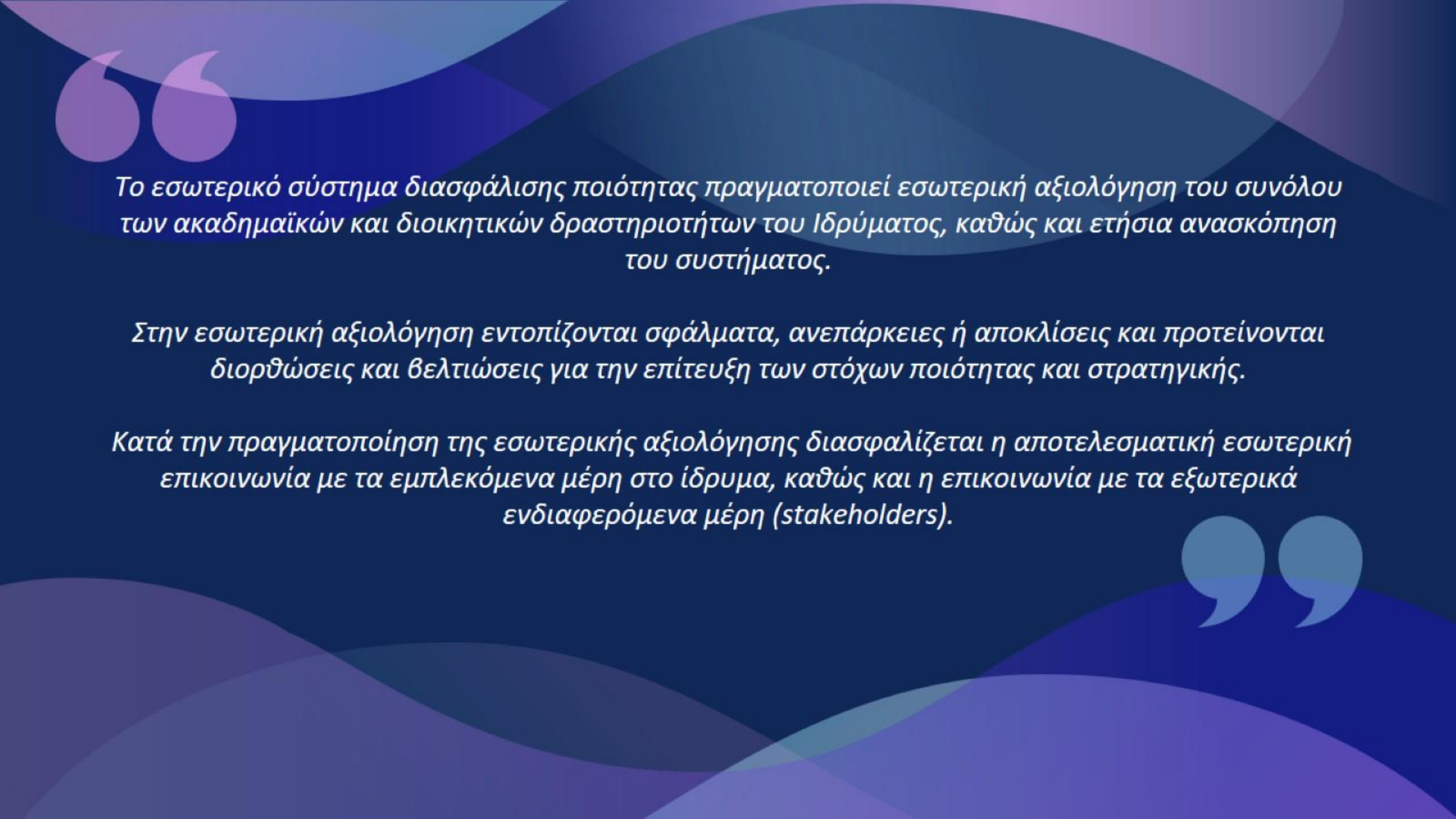
3. Δομή, οργάνωση και λειτουργία του ΕΣΔΠ

Η ΜΟΔΙΠ

- έχει ενταχθεί στο οργανόγραμμα ως ανεξάρτητη μονάδα
- είναι στελεχωμένη με μόνιμο προσωπικό
- έχει εσωτερική διάρθρωση, θέσεις με περιγραφή καθηκόντων,
- λειτουργεί πρόγραμμα εκπαίδευσης προσωπικού
- λειτουργεί ειδικό πληροφοριακό σύστημα
- ο διοικητικός προϊστάμενος της ΜΟΔΙΠ έχει συνολική ενημέρωση και γνώση των δραστηριοτήτων

4. Εσωτερική αξιολόγηση

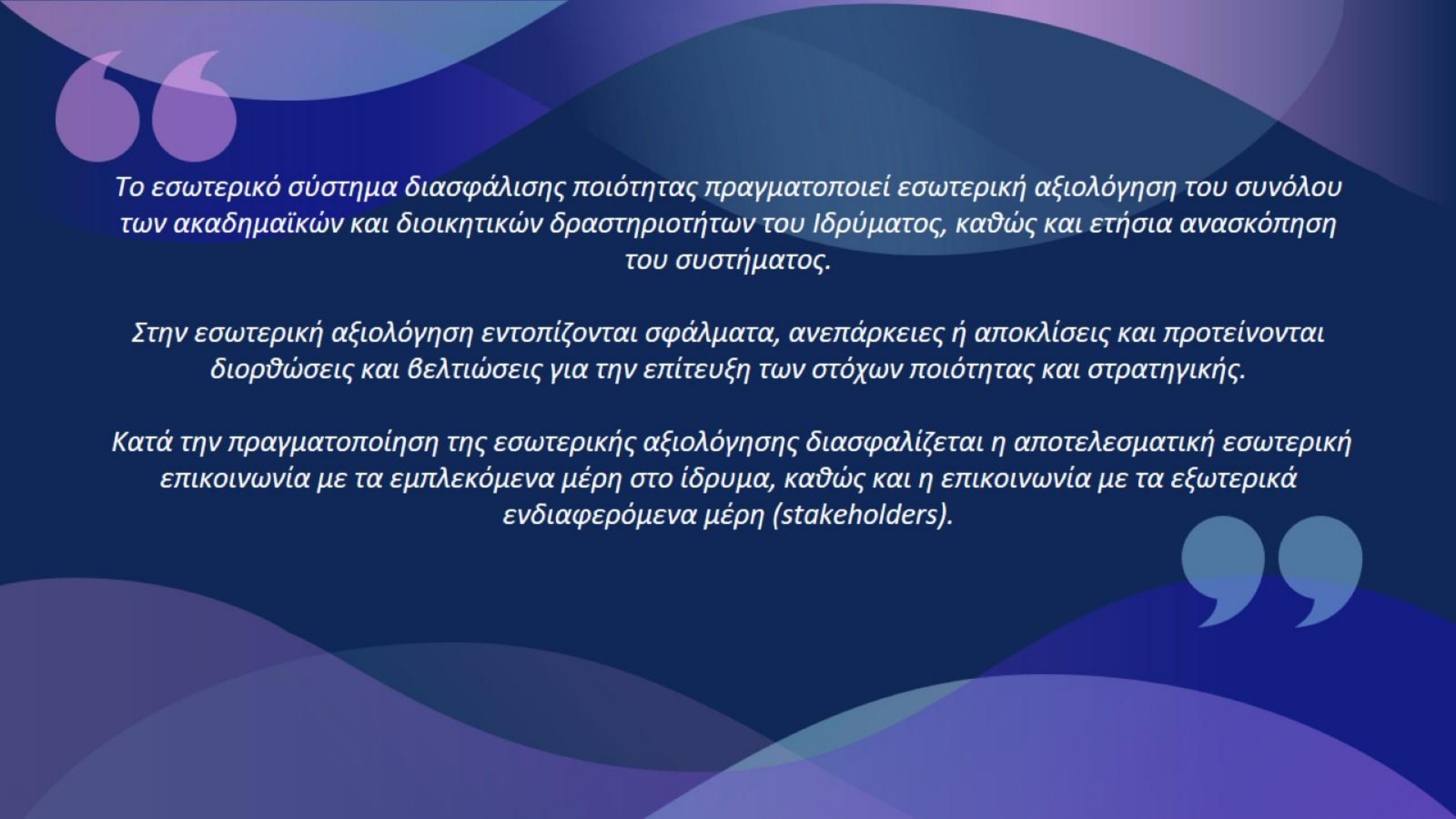
Τεκμηριωμένη / Ιχνηλάσιμη λειτουργία της εσωτερικής αξιολόγησης
για την προηγούμενη πενταετία

Το εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας πραγματοποιεί εσωτερική αξιολόγηση του συνόλου των ακαδημαϊκών και διοικητικών δραστηριοτήτων του Ιδρύματος, καθώς και ετήσια ανασκόπηση του συστήματος.

Στην εσωτερική αξιολόγηση εντοπίζονται σφάλματα, ανεπάρκειες ή αποκλίσεις και προτείνονται διορθώσεις και βελτιώσεις για την επίτευξη των στόχων ποιότητας και στρατηγικής.

Κατά την πραγματοποίηση της εσωτερικής αξιολόγησης διασφαλίζεται η αποτελεσματική εσωτερική επικοινωνία με τα εμπλεκόμενα μέρη στο ίδρυμα, καθώς και η επικοινωνία με τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders).

4. Εσωτερική αξιολόγηση

Οι εφαρμοζόμενες μεθοδολογίες εσωτερικής αξιολόγησης είναι

- Ιχνηλάσιμες και αποδεικνύουν τη διατήρηση του συστήματος τεκμηρίωσης του ΕΣΔΠ
- Αποτελεσματικές ως προς τον εντοπισμό σφαλμάτων/ αποκλίσεων, διορθώσεων/βελτιώσεων
- Ανατροφοδοτούμενες από την εσωτερική επικοινωνία με τα εμπλεκόμενα μέρη του Ιδρύματος
- Ανατροφοδοτούμενες από τη γνώμη των εξωτερικών φορέων (stakeholders).
- Καλύπτουν το σύνολο των ακαδημαϊκών και διοικητικών δραστηριοτήτων

5. Συλλογή δεδομένων ποιότητας: μέτρηση, ανάλυση και βελτίωση

Η συλλογή γίνεται μέσω πληροφοριακών συστημάτων.
Η χρήση τους αναζητείται στην εσωτερική αξιολόγηση, τη στρατηγική και τη στοχοθεσία.

Τα ΑΕΙ έχουν την πλήρη ευθύνη για τη συλλογή, ανάλυση και χρήση πληροφοριών με τρόπο ενιαίο, λειτουργικό και άμεσα προσβάσιμο, μέσω πληροφοριακών συστημάτων.

Τα Πληροφοριακά Συστήματα σκοπεύουν στην αποτελεσματική διαχείριση των δεδομένων ποιότητας των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων, καθώς και των δεδομένων της διοικητικής λειτουργίας.

5. Συλλογή δεδομένων ποιότητας: μέτρηση, ανάλυση και βελτίωση

- Η συλλογή των δεδομένων γίνεται μέσω πληροφοριακών συστημάτων του Ιδρύματος
- Το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ θα πρέπει να βρίσκεται σε παραγωγική λειτουργία.
- Η ΜΟΔΙΠ πραγματοποιεί εσωτερική αξιολόγηση για την πληρότητα, αξιοπιστία και επάρκεια των δεδομένων και των πληροφοριακών συστημάτων του Ιδρύματος.
- Η ΜΟΔΙΠ συντάσσει έκθεση για την χρήση και αξιοποίηση των δεδομένων
- Η ΜΟΔΙΠ έχει την υποχρέωση παροχής ή μεταφοράς αξιόπιστων δεδομένων στην ΕΘΑΑΕ

6. Δημοσιοποίηση πληροφοριών

Δίγλωσση έκδοση της ιστοσελίδας της ΜΟΔΙΠ και του Ιδρύματος

Τα ΑΕΙ είναι υποχρεωμένα να δημοσιοποιούν τις εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές τους δραστηριότητες με άμεσο και προσβάσιμο τρόπο.

Οι σχετικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι επικαιροποιημένες και διατυπωμένες με αντικειμενικότητα και σαφήνεια στην ιστοσελίδα του ιδρύματος

7. Εξωτερική αξιολόγηση και πιστοποίηση του ΕΣΔΠ

Αξιολόγηση της εφαρμογής των συστάσεων και βελτιώσεων από την προηγούμενη πιστοποίηση του ΕΣΔΠ

Τα ΑΕΙ θα πρέπει να υποβάλλονται σε περιοδική εξωτερική αξιολόγηση από επιτροπές εμπειρογνομόνων που ορίζονται από την ΕΘΑΑΕ, με σκοπό την πιστοποίησή των εσωτερικών τους συστημάτων διασφάλισης ποιότητας (ΕΣΔΠ).

Η περιοδικότητα της εξωτερικής αξιολόγησης καθορίζεται από την ΕΘΑΑΕ.

Η ΕΠΑΝΑΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΔΠ

Αποτελεί την προϋπόθεση για την
δυνατότητα πιστοποίησης ή
επαναπιστοποίησης των
προγραμμάτων σπουδών του
Ιδρύματος.

ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΜΣ & ΠΔΣ

Τα κύρια σημεία

Στρατηγική, πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας των ΠΜΣ

- Στρατηγική του Ιδρύματος για τις μεταπτυχιακές σπουδές
- Μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας για τα νέα ΠΜΣ
- Πολιτική και στόχοι ποιότητας για:
 - Την ποιότητα και αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου
 - Την καταλληλότητα των προσόντων και τη διαθεσιμότητα του διδακτικού προσωπικού του ΠΜΣ
 - Την ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες, το ψηφιακό περιβάλλον, εξοπλισμός, βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας
 - Την αποδοτική αξιοποίηση των οικονομικών πόρων των ΠΜΣ που ενδεχομένως προέρχονται από δίδακτρα

Σχεδιασμός και έγκριση ΠΜΣ

- Δομή του ΠΜΣ: μαθήματα, κατηγορίες μαθημάτων, απονομή ECTS, προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα σύμφωνα με το ΕΠΠ, πρακτική άσκηση, ευκαιρίες κινητικότητας
- Δεδομένα της αγοράς εργασίας ως προς την απασχόληση των αποφοίτων,
- Διεθνής εμπειρία σε συναφές επιστημονικό πεδίο
- Μαθησιακά αποτελέσματα επιπέδου 7
 - Εξειδικευμένες γνώσεις & γνώσεις αιχμής στο επιστημονικό πεδίο, ως βάση για πρωτότυπη σκέψη.
 - Εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων
 - Δεξιότητες στη διαχείριση και το μετασχηματισμό σύνθετου ή απρόβλεπτου περιβάλλοντος εργασίας.
 - Δεξιότητες για συνεισφορά στην ανάπτυξη επαγγελματικών γνώσεων και πρακτικών

Κανονιστικό πλαίσιο, φοιτητοκεντρική προσέγγιση, μαθησιακοί πόροι & αξιολόγηση των ΠΜΣ

- Επικαιροποιημένοι κανονισμοί σπουδών και λειτουργίας για το ΠΜΣ (ηλεκτρονική μάθηση, δεοντολογία έρευνας)
- Μέθοδοι διδασκαλίας και αξιολόγησης φοιτητών (Φ/Κ προσέγγιση)
- Χρηματοδότηση, υποδομές, υπηρεσίες υποστήριξης φοιτητών (σχέδιο αξιοποίησης διδάκτρων)
- Χρήση δεδομένων και δημοσιοποίηση δραστηριοτήτων (φοιτητολόγιο, ΟΠΕΣΠ, δίγλωσση ιστοσελίδα)
- Εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση (σύμφωνα με το Ε.Π της ΜΟΔΙΠ)

Στρατηγική, πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας των ΠΔΣ

1. Διάρθρωση, κανονιστικό πλαίσιο και χρηματοδότηση των σπουδών

- Προσέλκυση υποψηφίων με υψηλά προσόντα
- Εσωτερικό κανονιστικό θεσμικό πλαίσιο για τις σπουδές
- Απαιτούμενα προσόντα του διδακτικού προσωπικού για την επίβλεψη διδακτορικής διατριβής
- Δυνατότητες χρηματοδότησης της διδακτορικής έρευνας

Στρατηγική, πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας των ΠΔΣ

2. Την δυνατότητα προσωπικής ανάπτυξης/εξέλιξης των διδακτορικών φοιτητών

- Ενδεχόμενη προσφορά κατάρτισης,
- Ευκαιρίες κινητικότητας και συμμετοχής σε συνέδρια
- Παροχή υποτροφιών ή αμειβόμενης απασχόλησης
- Προοπτικές επαγγελματικής απασχόλησης

3. Ελκυστικό ακαδημαϊκό περιβάλλον

- Επάρκεια, καθαριότητα και αισθητική των χώρων και φυσικών υποδομών
- Προσβάσιμα εργαστήρια και ερευνητικός εξοπλισμός
- Ανοικτά γραφεία ή κέντρα που συμβάλλουν στη δημιουργία ερευνητικών κοινοτήτων
- Ψηφιακή υποδομή, δίκτυα, βιβλιοθήκες, υπηρεσίες

Στρατηγική, πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας των ΠΔΣ

Στην Πολιτική Ποιότητας για τις διδακτορικές σπουδές θα πρέπει να προκύπτει η ισχυρή σύνδεση ,μεταξύ των διδακτορικών σπουδών, και

- της έρευνας που διεξάγεται στο Ίδρυμα
- του ερευνητικού περιβάλλοντος που αποτελεί τη βάση της διδακτορικής εκπαίδευσης.
- Της εφαρμογής εσωτερικών κανονισμών στους οποίους καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες επιλογής των υποψηφίων, η παρακολούθηση της προόδου, η διαδικασία επίβλεψης, οι απαιτήσεις συγγραφής εργασιών και της διατριβής
- Της εφαρμογής της δεοντολογίας και του κώδικα ηθικής για την έρευνα και τις σπουδές

Στρατηγική, πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας των ΠΔΣ

Αντικείμενο της στοχοθεσίας ποιότητας των ΠΔΣ, είναι οι στόχοι που προωθούν τη βελτίωση των διδακτορικών σπουδών στο πλαίσιο της στρατηγικής του Ιδρύματος.

Οι στόχοι μετρώνται με δείκτες για την ατομική πρόοδο του υποψηφίου διδάκτορα, όπως

- Το πλήθος των επιστημονικών δημοσιεύσεων,
- Η συμμετοχή σε συνέδρια,
- Η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα,
- Το ποσοστό έγκαιρης ολοκλήρωσης της διατριβής,
- Οι αποκτώμενες γνώσεις και δεξιότητες,
- Η παρακολούθηση της πρόοδου των υποψηφίων διδασκόντων, η διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, η επαγγελματική ανάπτυξη του ερευνητή κ.λπ

Σχεδιασμός και έγκριση των ΠΔΣ

Τα Ιδρύματα θα πρέπει να διαθέτουν διαδικασίες για το σχεδιασμό και την έγκριση των ΠΔΣ,

- Όστε να ανταποκρίνονται στους στόχους που έχουν τεθεί, συμπεριλαμβανομένων των **επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων**
- Τα ακαδημαϊκά προσόντα που προκύπτουν πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς, και να αναφέρονται στο επίπεδο 8 του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

Σχεδιασμός και έγκριση των ΠΔΣ

Τα ακαδημαϊκά προσόντα επιπέδου 8

Γνώσεις: Ο απόφοιτος διαθέτει γνώσεις στα πλέον προχωρημένα όρια ενός επιστημονικού πεδίου και στη διασύνδεσή του με άλλα πεδία.

Δεξιότητες: Κατέχει πλέον προχωρημένες και εξειδικευμένες δεξιότητες και τεχνικές, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης και της αξιολόγησης, που απαιτούνται για την επίλυση κρίσιμων προβλημάτων στην έρευνα ή/και την καινοτομία και για τη διεύρυνση και τον επαναπροσδιορισμό των υφιστάμενων γνώσεων ή της υφιστάμενης επαγγελματικής πρακτικής.

Ικανότητες: Επιδεικνύει ουσιαστικό κύρος, καινοτομία, αυτονομία, επιστημονική και επαγγελματική ακεραιότητα και σταθερή προσήλωση στη διαμόρφωση νέων ιδεών ή διαδικασιών για την συγγραφή επιστημονικών εργασιών, συμπεριλαμβανομένης της διεξαγωγής έρευνας.

Κανονιστικό πλαίσιο, μαθησιακοί πόροι, δεδομένα & αξιολόγηση των ΠΔΣ

Τα ΠΔΣ

- Εφαρμόζουν τον κανονισμό για τις διδακτορικές σπουδές
- Λειτουργούν σε ελκυστικό μαθησιακό & ερευνητικό περιβάλλον
- Η διαχείριση & συλλογή των δεδομένων βασίζεται σε Π.Σ
- Αξιολογούνται εσωτερικά και αναθεωρούνται ετησίως (ΜΟΔΙΠ & ΟΜΕΑ)
- Αξιολογούνται εξωτερικά & πιστοποιούνται από την ΕΘΑΑΕ (5 έτη)

ΤΑ ΟΡΟΣΗΜΑ

Υποβολή προτάσεων για

- ΠΜΣ (β' πρόσκληση): 31/01/2024
- ΕΣΔΠ: 31/12/2026 (τρεις μήνες πριν τη λήξη)
- ΠΔΣ: 31/12/2026(προτεραιότητα στα κοινά και ξενόγλωσσα)

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΟΔΙΠ

- Εξαίρεση χρηματοδότησης πάγιας λειτουργίας της ΜΟΔΙΠ
- Χρηματοδότηση νέων δράσεων για την περαιτέρω ανάπτυξη των μεταρρυθμίσεων των ΑΕΙ, μέσω της διασφάλισης ποιότητας και της αντίστοιχης επιχειρησιακής ικανότητας των ΜΟΔΙΠ
- Κριτήρια η αξιοποίηση και η απορρόφηση των πόρων του υφιστάμενου έργου

ΤΑ ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Δρ Χριστίνα Μπέστα
Γενική Διευθύντρια ΕΘΑΑΕ

Πανεπιστήμιο Πειραιώς – 25 Σεπτεμβρίου 2023